

Utbildningsplan för barnhälsovård

Barnhälsovården (BHV) i Sverige arbetar efter ett nationellt BHV-program som finns på [Rikshandboken för Barnhälsovård](#). För att arbeta inom barnhälsovården krävs specialistutbildning till distriktssköterska alternativt barnsjuksköterska samt också ytterligare internutbildning inom olika ämnesområden och metoder. Kompetensbeskrivning för sjuksköterskor och läkare inom barnhälsovården finns på [Rikshandboken](#).

Detta dokument vill tydliggöra barnhälsovårdens utbildningsprogram i Region Kronoberg. Det innehåller en del (A) med utbildningar som nya BHV-sjuksköterskor bör ta del av de första 3 åren men också en del (B) för alla som arbetar inom BHV. Del B har fokus på fortlöpande vidareutbildning för att hålla en hög kompetens. **Dessutom finns det i Kompetensportalen en spellista med flera introduktionsfilmer inspelade. Dessa ska alla nyanställda ta del av så snart som möjligt då det gör det möjligt att genomföra dessa delar i sitt arbete utan att vänta på en fysisk utbildning. Även erfarna medarbetare som vill uppdatera sig helt självständigt kan ta del av denna spellista.**

A. Utbildningar för nya BHV-sjuksköterskor (inom 3 år)

• Introduktion i BHV, språkscreening samt synprovning	1 dag
• Enskilt föräldrasamtal (1 dag introduktion och 2 dagar fördjupning)	3 dagar
• Hälsosamma levnadsvanor	1 dag
• Anknytning i praktiken	1½ dag
• Att fråga om våld	½ dag
• Barnrättsutbildning	½ dag
• Amning	1 dag

Rekommenderas, men erbjuds just nu inte via barnhälsovården i Region Kronoberg:

- Motiverande samtal

Introduktion i BHV, språkscreening, synprovning

Utbildning i hur barnhälsovården är uppbyggd, innehåll och arbetssätt samt dokumentation och statistik (½ dag). Genomgång av språk-screeningmetod samt metod för synprovning (½ dag).

Enskilt föräldrasamtal till varje förälder

I utbildningen ingår EPDS som är ett screeninginstrument för att upptäcka depression efter förlossning och en samtalsmodell för samtal med den icke födande föräldern, samt utbildning i stödjande samtal. Totalt tre dagar. Dag 1 erbjuds varje år och dag 2-3 erbjuds ca. vart tredje år. Utvecklingsarbete pågår.

Hälsosamma levnadsvanor

Utbildningen syftar till att ge kunskap om matvanor, fysisk aktivitet, tobak och alkohol. Då barnhälsovårdens uppdrag till stor del är främjande och förebyggande krävs goda kunskaper inom området levnadsvanor. Erbjuds ca. vart tredje år.

Anknytning i praktiken

Syftet är att ge goda kunskaper inom området för att inom barnhälsovården kunna stötta och utveckla gott samspel mellan föräldrar och barn, men också att identifiera familjer i behov av extra stöd. Erbjuds ca. vart tredje år.

Att fråga om våld

I barnhälsovården ingår att sprida kunskap om och uppmärksamma våldsutsatthet. Utbildningen ger kunskaper om våld och information om metoden som används.

Barnrättsutbildning

Alla som arbetar med barnhälsovård ska enligt riksdagsbeslut ha goda kunskaper om barnkonventionen och kunna förmedla barnets rättigheter till föräldrar. Erbjuds ca. vart tredje år.

Motiverande samtal (MI)

Motiverande samtalsmetodik. Lämplig i samtalsmetodik om levnadsvanor. Erbjuds inte av barnhälsovården just nu. Primärvårdens hälsoenhet erbjuder utbildning i MI.

Amning

Syftar till att ge kunskaper om amningen och dess positiva effekter för både barn, mamma och samhället. Ges vid behov.

De tre första åren rekommenderas ovanstående grundkurser som ett introduktionsprogram till nya BHV-sjuksköterskor. Utbildningstillfällena är viktiga då många av de praktiska arbetsinstrument och metoder som används inom barnhälsovården inte ingår i specialistutbildningarna. De första åren för en ny BHV-sjuksköterska är en investering och kräver en mer omfattande utbildningsinsats än under kommande år.

Efter de grundläggande utbildningarna är det framför allt det som beskrivs under fortlöpande vidareutbildning, del B, som är aktuellt. Vid behov kan annan riktad utbildning ibland vara nödvändig.

Erfarna sjuksköterskor som är i behov av uppdatering inom något område som berörs i introduktionsutbildningarna kan delta i dessa utbildningar i mån av plats.

B. Fortlöpande kompetensutveckling för sjuksköterskor, läkare och MBHV-psykologer

- Barnhälsovärdsdag 1 dag/år.
- Föreläsning om aktuella medicinska frågeställningar inom BHV. Halvdag.
- Varje termin erbjuds 1-2 seminarier med olika tema som berör barnhälsovården.

BHV-dag

En heldag/år med aktuella ämnesområden. Oftast nyheter eller inom områden där barnhälsovården behöver utveckla sitt arbetssätt. Riktat sig till all personal som arbetar med barnhälsovård.

Medicinska frågeställningar inom BHV

En halvdag om aktuella medicinska ämnesområden.

Seminarier inom Barnhälsovård

Kompetensutveckling för både ny och erfaren personal. Halvdagsseminarier erbjuds regelbundet med olika ämnesområden och sker i dialogform i mindre grupper, ca 15 personer. Målgrupp är personal som har behov och ny kunskap eller uppdatering inom ämnesområdet. **Deltagande planeras förslagsvis tillsammans med närmsta chef vid medarbetarsamtal.**

Tanken med seminarierna är att i en mindre grupp inhämta ny kunskap samt utbyta erfarenheter kring det aktuella ämnet. Seminarierna är tänkta att återkomma med regelbundenhet så att nya sjuksköterskor/läkare kan ges förutsättningar att utbilda sig löpande efter behov. Dessa seminarier ger också en möjlighet för erfaren personal att uppdatera sina kunskaper om behov finns.

Ämne/Tema	Frekvens	Ansvariga	Tidpunkt
”Kiss- och bajsproblem” hos förskolebarn	Vart 3:e år	Uroterapeut	Febr/mars
Ättsvårigheter hos små barn	Vart 3:e år	Psykolog+logoped	Febr/mars
Sömn	Vart 3:e år	Psykolog+samordnare	Febr/mars
Jämställt föräldraskap	Vart 3:e år	Psykolog+samordnare	Maj
Separerade föräldrar	Vart 3:e år	Psykolog+samordnare	Maj
Föräldrar med kognitiva svårigheter	Vart 3:e år	Vuxenhabiliteringen	Maj
Barns utveckling (motorisk, kognitiv, socioemotionell)	1 gång/år	Fysioterapeut, psykolog	September
Dokumentation och statistik	Vartannat år	Samordnare+Analysstöd	December
Ämne utifrån verksamhetens behov	Vartannat år	Beroende på ämne	December

Nätverksmöte för BHV

Träffar med BHV-sjuksköterskor/läkare och centralt BHV-team. Barnavårdscentralerna är uppdelade i 7 grupper som träffas en gång per termin. Träffarna sker roterande runt om i länet. Syftet med träffarna är erfarenhetsutbyte och kunskapsförmedling.

- Grupp 1. Markaryd/Älmhults kommuner (5 BHV-mottagningar)
- Grupp 2. Ljungby kommun (5 BHV-mottagningar)
- Grupp 3. Alvesta kommun (3 BHV-mottagningar)
- Grupp 4. Växjö kommun 1: Dalbo, Centrum, Lammhult, Achima samt Unicare
(5 BHV-mottagningar)
- Grupp 5. Växjö kommun 2: Birka, Skärvet, Teleborg, Hovshaga samt Växjöhälsan.
(5 mottagningar)
- Grupp 6. Tingsryd/Lessebo kommuner (3 BHV-mottagningar)
- Grupp 7. Uppvidinge/+ Braås+ Rottne (5 BHV-mottagningar)

Psykologhandledning

Att arbeta i barnhälsovården innebär ofta ett självständigt arbete där sjuksköterskan har stort ansvar och behöver fatta viktiga beslut för enskilda barn. Det kan handla om upptäckt av utvecklingsavvikelser, psykisk ohälsa mm. I målbeskrivningen för sjuksköterskor inom BHV framgår att det ska finnas avsatt tid för handledning/konsultation av MBHV-psykolog. I Kronoberg erbjuds varje BHV-sjuksköterska psykologhandledning vid 4-6 tillfällen/år.

Poängutbildningar Högskolor/universitet

Andra högskolekurser på distans som kan vara aktuella inom barnhälsovård är amning. Kristianstad och Uppsala universitet erbjuder distansutbildning inom amning 7,5 högskolepoäng på avancerad nivå.

<https://www.hkr.se/kurs/OM8903/kursplan>

<https://www.uu.se/utbildning/utbildningar/selma/kurser/?kKod=3PE066&typ=1>